SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 107. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 9, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЧЕРВНЯ 1989 Ч. 107. РІК XCVI.

В СЕЛІ СТАРА СІЛЬ ВІДНОВЛЕНО ЦЕРКВУ

Стемфорд, Конн. (УПС). — З 6-го травня цього року в селі Стара Сіль, Старосамбірського району Львівської области, зформувалася і діє українська католицька церква з трьома храмами.

Парохом парафії став отець Михайло Низькогуз, **який 5-го травня перед** митрополитом Української Католицької Церкви Володимиром Стернюком склав католицьке існовідання — символ віри — і був прийнятий у лоно УКЦеркви. Віруючі парафії підтримали священника, а 11-го травня декан Старосамбірського району Степан Білик вручив отцеві М. Низькогузові наказ ч. 444 з 3-го травня львівського Митрополита Російської Православної Церкви про звільнення і позбавлення його права на служіння Російській Православній Церкві. У той час декан вимагав у церковного комітету ключі від церкви **Святого Пророка Іллі. Про**те йому категорично відмовили в цьому.

13-го травня о 8-ій годині 30 хвилин до церкви Святого Пророка Іллі прибув з групою православних священників в кількости 18 осіб, декан С. Білик з наміром забрати ключі від храму і прогнати з парафії о. М. Низькогуза. Біля 1,500 віруючих вигнали непрошених гостей із церковного подвір'я. У неділю, 14-го травня в церкві Святого Пророка Іллі о. М. Низькогуз у переповненому храмі відправив Службу Божу.

У четвер, 11-го травня, у місті Рава Руська у поліклініці в год. 9-ій ранку був затриманий міліцією і відвезений до міста Нестерів Львівської области член **Української Гельсінкської** Спілки лікар Адам Кардаш. Незабаром стало відомо, що його засуджено до адміністративного арешту, і він перебуває у Львові у спецрозподільнику на вулиці Сінній. На запитання дочки А. Кардаша, яка приїхала наступного дня до Нестерова, на скільки діб і за що заарештували батька, працівники нестерівської районної міліції відмовилися відповісти.

УАВ увійшли до Ветеранської Ради

Командир 25-ої Станиці УАВ О. Сеник вітається з командиром 41-ої Станиці Американських ветеранів-інвалідів Дж. Мирфі.

Гамилтон, Н.Дж. (Ю. Мізюк). — У четвер, 4-го травня ц.р., члени 25-ої Станиці Українсько - Американських Ветернів (УАВ) були присутні на засіданні Ветеранської ради повіту Мерсер, координаційної організації, яка репрезентує всі ветеранські організації в повіті Мерсер.

На сходинах Ради були присутні члени УАВ: крайовий командир Ярослав Федорійчук, крайовий адьютант Юрій Мізюк, командир 25-ої Станиці Орест Сеник, станичний адьютант Мирослав Кіржецький, та член Валерія Ришко.

Командир ради Джан Стефані привітав делегатів УАВ, а членство ради одноголосно прийняло 25-ту Станицю до ради. Командир Сеник подякував раді і заявив, що члени УАВ є готові співпрацювати в раді.

Крайовий командир Федорічук **сказав, що УАВ** були засновані в 1947 році у Філядельфії. Від того часу організація зросла по цілій країні. В останніх шістьох роках нові станиці були оформлені в Огайо, Мишиген, Баффало, Н. Й. і тепер в Трентоні, Н.Дж. Він передбачає, що нові станиці будуть організовані в Арізоні, на Фльориді та у Вашінгтоні. В Америці живе багато ветеранів українського походження, які служили в американських збройних силах і їх всіх треба рекрутувати в членство.

Ветеранська рада запросила УАВ до участи в майбутніх ветеранських імпрезах: присвяченні пам'ятника ветеранів В'єтнамської війни у Вест Виндзор Тавншип, церемонії дня збройних сил в Трентоні, присвяченні цвинтаря Арнейтавн біля Форт Дікс та в церемонії під „Меморіял Дей" на цвинтарі Ґрінвуд в Гамилтон Тавншип.

Членство у Ветеранській раді повіту Мерсер піднесло статус УАВ до рівня інших ветеранських організацій в околиці Трентону.

За дальшими інформаціями про УАВ, слід телефонувати до О. Сеника на число (609) 585-6769 або до Я. Федорійчука на число (215) 324-4490.

В Рочестері відбудеться з'їзд Шкільної Ради

Рочестер, Н.Й. — У суботу і неділю, 24-го і 25-го червня ц.р., відудуться тут у ст. Джан Фішер коледжі Загальні збори Шкільної Ради, які проходитимуть під гаслом „1989 — Рік Української Мови".

Початок зборів в 10-ій год. ранку в суботу, 24-го червня ц.р.

На порядку нарад, крім загальних справ, буде поданий звіт з діяльности Шкільної Ради за три роки — від червня 1986 року до кінця 1989 року, обрання нових керівних органів та проблеми шкільництва сьогодні і в майбутньому.

Вечором цього самого дня в год.7:30 вечора в приміщенні школи св. Йосафата відбудеться конференція на загальну тему „Стан української мови тут і там". Пізніше буде подано учасників згаданої конференції.

В неділю, 25-го червня ц.р., від год. 9-ої ранку до 12-ої полудня, відбудеться панель про шкільні проблеми.

У справах Загальних зборів слід звертатися до Управи Шкільної Ради на адресу: Educational Council — UCCA, P.O.Box 391, Cooper Station, New York, N. Y. 12076-0391.

УКРАЇНА В ПОКЛОНІ ВЕЛИКОМУ КОБЗАРЕВІ

Київ (ПСУ). — Ювілейні святкування 175-річчя з дня народження Тараса Шевченка проходять по всіх країнах світу, де перебувають українці, кожна наукова, громадсько-культурна, релігійна установа чи організація уважає за свій національний обов'язок відзначити річницю великого свого сина, духовного провідника, борця за волю України. У зв'язку з національними зрушеннями в Україні цікаво приглянутися як проходять Шевченківські святкуння на батьківщині безсмертного вождя. Не йдеться тут про казьонні відзначення, які проводять офіційні установи і комітети з участю тих, які придушують український національний рух, цензуруючи чи фальшуючи слово Шевченка. Збуджений народ починає позбуватися страху перед владою, і на своє озброєння видвигнув свого найкращого сина, який стоїть на сторожі за збереження української мови, культури, а навіть нації-держави. Бій за Шевченка — це змагання за вільну і суверенну Україну.

У повоєнних роках у Києві, звичайно, двічі на рік відзначають річницю Шевченка: офіційне відзначення 9-го березня, що відбувається у залі для вибраної партійно - бюрократичної знаті. Всенародні святкування улаштовують 22-го травня в річницю перевозу тлінних останків поета через Київ до Канева. Шанувальники Шевченка збираються у парку ім. Т.Шевченка біля його пам'ятника, деклямують його твори, співають пісні на його слова, письменники читають свої твори, присвячені великому поетові. З цієї нагоди не раз лунали і протести проти нищення української культури і знеславлення самого Шевченка. Тому останнім часом совєтська влада перешкоджала цим народним святкуванням, висилаючи біля пам'ятника гучномовці, що своєю примітивною музикою і часто російськими піснями заглушували голос народу. Цього року українські патріоти попередили київську адміністрацію про свою програму святкування. Щоб не лишатися позаду офіційні установи почали організувати так званий міжнародний Шевченківський форум „Від серця Европи — до серця України". Почавши симпозіюмом у Празі, програма передбачала поїздку кораблем по Дунаю, Чорним морем, Дніпром до Києва, зупиняючися в Одесі, Херсоні, Дніпропетровську, Черкасах, Каневі, щоб 22-го травня прибути до Києва. На цей форум запрошено славістів, шевченкознавців з усіх континентів. Про виступи українських письменників — І. Драч, Д.Павличко, Р. Лубківський — та чужинецьких гостей постійно інформували кореспонденти газети „Радянська Україна". Ось один випадок. Відвідуючи місто Херсон гості „не побачили жодної вивіски українською мовою", а коли екскурсовод пояснював російською мовою „хтось із французьких українців запропонував вести екскурсію українською мовою... але екскурсовод не міг зрозуміти французького українця..."

Центральне святкування відбулося у парку ім. Т.Шевченка в Києві, на яке прибуло понад 20,000 осіб. Представники Української Автокефальної Православної Церкви хотіли відправити Молебень біля пам'ятника, але їх не допустили. Тоді вірні УАПЦ на чолі з своїм душпастирем Богданом Михайлечком помолилися за великого сина України не в центрі парку, але дещо збоку, де перед Молебнем письменник Євген Сверстюк сказав палке слово про великого пророка України.

У офіційній програмі виступали заступник голови Ради Міністрів УССР — М. Орлик, делеґати поодиноких країн: Чехо-Словаччини, з Франції промовляв Еміль Круба, професор Державного інституту східніх мов і цивілізацій, з ЗСА — професор Гарвардського університету Григорій Грабович, Андрій Григорович з Канади, проф. Віра Вовк з Бразилії, делеґати Болгарії, Білорусі, Грузії, Японії тощо. Слово до присутніх сказали також письменики І.Драч і Д. Павличко. Під час промови болгарського делеґата, коли він символічно представив Україну як широкі лани золотої пшениці вкриті блакитним небом, біля пам'ятника Шевченкові замайоріли великі синьо-жовті прапори, а більшість присутніх заманіфестувала малими українськими прапорцями і відзнакою тризубом.

В тому ж самому часі молодь розкрила великий плякат з написом „Хай живе самостійна і суверенна Україна". Спеціяльні відділи поліції кинулися на хлопців, що несли прапори, але народ не допускав їх, хоча вони дуже брутально били палками всіх тих, що обороняли прапороносців. Вкінці поліція вхопила чотирьох молодих і силою впихали до спеціяльних машин. Народ кричав „ганьба, фашисти, геть з Щербицьким". Тисяча народу перегородила дорогу поліційній машині, тоді прибув заступник міністра внутрішніх справ і дав запевнення, що заарештовані будуть звільнені, а відповідальні за знеславлення свята (наказ про арешти дав начальник спецвідділів Києва) будуть притягнені до відповідальности. Під тиском вимог маси народу, чотирьох ув'язнених звільнили, і коли вони знову прийшли до пам'ятника зі своїми прапорами хор ім. Ревуцького заспівав „Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас". Це була велика перемога здецидованого народу в обороні свого великого пророка і за волю своєї Батьківщини.

Під час святкувань у Києві, що тривали від 18-го до 23-го травня, учасники співали стрілецькі пісні, переплітаючи їх співнням національного гимну „Ще не вмерла Україна". І це все на очах влади і соток делеґатів з різних кінців світу.

При кінці урочистостей Ярослава Даниленко зачитала резолюцію, засуджуючи горбачовський „закон про антидержавну діяльність", а Дмитро Корчинський запропонував прийняти постанову, що символічною емблемою українського народу є синьо-жовтий прапор. Обидві резолюції були прийняті учасниками Шевченківських святкувань з великим задоволенням.

Проф. І. Головінський доповідав на міжнародному з'їзді психологів

Д-р Головінський, професор психології і спеціяльної освіти університету Ратґерс виголосив доповідь на тему: „Перебудова совєтської психології в контексті горбачовської гласности".

Доповідь була виголошена в рамках міжнародного конгресу психологів, **який** відбувся від 2-го до 7-го червня ц.р. у Галіфаксі, Нова Шкотія. Понад 300 психологів, науковців і дослідників взяли участь в ряді панелів і симпозіях. Біля 100 країн були заступлені на конгресі, серед яких Китай, СССР, Індія, Австралія та більшість країн Европи. Були також психологи з країн Східньої Европи.

Ю. Віктюк відкриває виставку в Чикаго

Із триптиху „на Ярмарку".

Чикаго — заходами українського Музею тут відбудеться виставка картин відомого в Україні художника Юрія Віктюка. Виставка проходитиме в галереї товариства „Самопоміч", 2355 Вест Чикаго аве., від 9-го до 11-го червня ц. р. Виставку відкриє в п'ятницю, 9-го червня ц. р. о год. 7-ій вечора директор музею д-р Юрій Гриценяк, а слово про мистця скаже Олександра Мудра.

Ю. Віктюк народився 28-го серпня 1944 року у Львові, навчався у Львівському училищі прикладного мистецтва ім. І. Труша, а згодом у Львівському інституті прикладного і декоративного мистецва, котрий закінчив у 1974 році. Мистець багато експерементує, шукає свій шлях у мистецтві, удосконалює техніку, а особливе місце у творчості мистця займає ілюстративна графіка. Ясність творчих стремлінь проявилась у серії ілюстрацій до циклу віршів Л. Українки „Сім струн" і до поеми Т. Шевченка „Гайдамаки", яку мистейь присвятив 175-річчю від дня народження поета. Емоційної настроєвості графічним роботам Ю. Віктюка надає промовистий кольор, що йде від джерел народної кольористики побутових і ритуально-святкових предметів кераміки, писанки та одягу. Акварелі художника позначуються ляконічною точністю пензля, сміливістю контрасних, а десь і притишених кольорових плям.

Виставка графіки Ю. Віктюка засвідчує, про широкий жанровий діяпазон, заглиблення у суть багатьох народно-традиційних явищ і передачу в художньо-образній системі.

ФЕСТИН В ГАНТЕРІ

Гантер, Н.Й. — Парафія церкви св. Івана Хрестителя влаштовує тут в суботу і неділю, 8-го і 9-го липня ц.р., Український фестин, на який запрошує любителів Гантеру із ЗСА і Канади відбути в цей час вакації в „Гантерських Карпатах".

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 6-ГО ЧЕРВНЯ ц.р., Томас С.Фолі конгресмен-демократ зі стейту Вашінгтон був обраний на спікера Палати Репрезентантів виключно демократичними голосами. Вибір проголосив його уступаючий попередник Джим Райт, який мусів уступити з цього посту з огляду на оскарження його у неетичній поведінці. Не зважаючи на те, що новообраний спікер з нагоди свого вибору закликав всіх до співпраці, партійні міжусобиці на Капітолю дальше не вгавають. Політичні аналітики уважають Томмаса Фолі людиною-політиком в повному розумінні цього слова, який найкраще почувається тоді, коли мусить допровадити до позитивного заключення якісь спірні питання, що йому переважно вдається. З уваги на те, конгресмени обидвох партій покладають великі надії на нього.

СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗІ ОСІННЮ цього року вибере нового губернатора на місце популярного і обидвома партіями шанованого Томаса Кіна, який відбувши два чотирирічні терміни на цьому пості, не може більше кандидувати. З уваги на те, у вівторок, 6-го червня ц.р., відбулися тут передвибори де з ряду республіканських і демократичних кандидатів переможцями вийшли конґресмени Джим Кортер і Джеймс Флоріо. Перший з них це один з сімох республіканських кандидатів, а другий з великою кількістю голосів випередив своїх двох демократичних колег. Тому то й політичні коментатори вже тепер говорять про те, що вибори в Ню Джерзі на пост губернатора заносяться на дуже цікаві змагання між тими двома кандидатами, що подали виборцям свої дуже подібні програми до вибору.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ подав до відома, що робиться приготування щоби винаймити окремі літаки для евакуації американських громадян з Пекіну. Речниця департаменту Марґарет Татвайдер заявила, що під цю пору ще немає потреби цього робити, бо приватні американські лінії покищо обслуговують всіх тих, що хочуть виїхати звідтіля. На запитання журналістів чи йдуть якісь приготування на можливу евакуацію американської амбасади, чиновники Департаменту заявили, що під цю пору такого не передбачується.

РЕЧНИКИ БІЛОГО ДОМУ припускають, що провідники Китаю виїхали з Пекіну, але куди — їм невідомо. Офіційний речник президента Джорджа Буша Марлин Фицвотер сказав кореспондентам засобів масової інформації, що американська амбасада в Пекіні „не має жадного контакту з особами найвищого провідництва, а ми старалися". Отже припущення про те, що може вони виїхали є дальше тільки припущенням, „але ми схиляємось до такої можливости".

МИНУЛОГО ТИЖМЯ У Вашінгтоні закінчився всекрайовий змаг дітвори народних шкіл, які змагалися у правильному спелуванні слів, „Спеллінг Бі". Переможцем цього змагу з поміж 222 фіналістів з цілої Америки вийшов 14-літній Скот Айзакс, восьмиклясник з Літтлтон в Кольорадо, коли він переміг 12-ти літнього Оджаса Тежані, шестиклясника з Гіксон, Теннесі.

9,000 ВОЯКІВ ВВЕДЕНО В УЗБЕКІСТАН

Москва. — У Фергану, де вже кілька днів не стихають етнічні заворушення, введено 9,000 вояків військ міністерства внутрішніх справ. Однак, судячи з повідомлень, що надходять з Узбекістану, там тривають сутички між узбеками і месхами. Вказується, що у Ферганській долині досі загинуло 67 осіб, при тому деякі з них були вбиті каменями. Кілька осіб задихнулися від диму, коли їх будинки були підпалені. У кінці минулого тижня у Фергані та її околицях були підпалені або знищені понад 400 житлових будинків, 116 автомобілів, вісім промислових підприємств, а також кілька шкіл і державних установ

„Ясно одне: місцеві власті втратили контролю над становищем, виявилися нездатними справитися з власними силами, — сказано в репортажі кореспондента ТАСС. — До врегулювання конфлікту ще дуже далеко".

В інтерв'ю для „Комсомольской Правди" міністер внутрішніх справ СССР Вадім Бакатін відкрито сказав, що ситуація залишається „дуже неспокійною", а міжнаціональні тертя дійшли до межі. „Особливо тяжко забезпечити стабільність там, де узбеки і туркимесхи живуть поблизу одні від одних", — сказав він. За словами міністра, 11,000 месхів були вивезені в степи, що оточують Фергану, щоб врятувати їх від узбеків. Там для них влаштували тимчасовий табір під відкритим небом, однак месхи потребують наметів, ліків і одягу для дітей.

Не зважаючи на війська, введені в райони заворушень, там за словами Бакатіна, не припиняються підпали домів і грабунки. На вулицях міста час від часу чуються постріли.

Вояки патрулюють вулиці, площі і роздоріжжя, охороняють урядові і адміністративні будинки, сказав міністер. За порушення комендантської години затримано 315 осіб, а „за підбурювання до заворушень" заарештовано понад 100 осіб.

Повідомляють про прибуття у Фергану генерал-полковника Ю. Шаталіна, командуючого військами міністерства внутрішніх справ. Цю інформацію кореспондент Ассошіейтед Пресс оцінює як свідчення крайньої затурбованости партійного керівництва ситуацією, що створилася.

Міхаїл Ґорбачов, виступаючи перед делегатами з'їзду народних депутатів, сказав: „Останні події в Узбекістані ще раз доказують, що нам потрібна терпеливість, стриманість і уважність. Ми повинні поводитися відповідально у всьому, і в першу чергу у справах, зв'язаних з міжнаціональними відносинами".

У СВІТІ

НЕСПОКОЇ В УЗБЕКІСТАНІ були предметом розгляду Верховної Ради СССР тому, що постійно тепер в поодиноких республіках доходить до різних непорозумінь, які кінчаються жертвами в людях. Представники національних груп уважають, що звичайно причиною є домінування російського елементу.

ПІСЛЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ прихильників „Солідарности" у виборах в Польщі, комуністичний уряд розпочав переговори із представниками профспілки, а вони заповіли свою співпрацю у майбутньому польському парляменті. Провідник „Солідарности" Лєх Валенса заповів, що виграша у виборах не є для поодиноких членів „Солідарности", а буде спрямована на створення кращих обставин життя польського населення.

ПОНАД 170 ОСІБ ЗАГИНУЛИ і кілька сіл були повністю знищені в результаті повені, викликаної дощами в центральній частині острова Срі Лянка. 100,000 селян, що жили в будиночках з пальмового листя, опинилися без даху над головою. В одному з районів острова, де мешканці вирощують чай і кокосові пальми, цілі ділянки місцевости перетворилися в суцільну масу з болота і каміння. Рятувальні роботи утруднюються із-за сильних дощів, що не припиняються.

ВІЙСЬКОВИЙ СУД ІЗРАЇЛЯ виніс присуд у справі ізраїльського араба, який у серпні минулого року кинув ручну гранату в будинку торговельного центру в Гайфі. Під час вибуху було поранено 25 осіб. Алі Абдалла Амарія, 24-річний араб-бедуїн, визнав себе винним. Він признався, що є членом бойового загону, який входить у групу Фатах, яка в свою чергу, є складовою частиною Палестинської Визвольної Організації і підлягає безпосередньо Ясирові Арафатові. Голова суду полковник Аарон Альтерн заявив, що справа являє собою надзвичайно серіозний випадок, бо мова йде про громадянина Ізраїля, який свідомо включився „в терористичну діяльність, спрямований проти мирного населення". А. Амарія засуджений на довічне тюремне ув'язнення.

ТРИ МІЛЬЙОНИ ІРАНЦІВ зібралися у вівторок, 6-го червня ц.р., біля Теграну на похорони довголітнього провідника Ірану аятолли Хомейні. Продовж цілого дня мільйони іранців били себе на знак жалоби по голові і грудях, а у попередніх днях загинуло в натовпі восьмеро людей, а багато було потурбованих. Натовп кинувся був також на труну так, що тіло випало і тому похорони перенесено аж на вівторок.

У ВАШІНҐТОНІ ПЕРЕБУВАЄ на офіційних відвідинах президент Пакістану Беназір Бгутто. У розмовах з президентом Джорджом Бушом вони рішили спільно дальше допомагати повстанцям в Афганістані аж до часу коли там політичні умовини устабілізуються. Великою журбою Бгутто є присутність на території Пакістану понад трьох мільйонів втікачів з Афганістану і тому Б. Бгутто уважає, що не можна ані Пакістанові ані ЗСА перестати допомагати афганським повстанцям помимо того, що совєтські війська повернулися домів.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА поважно зажурений долею понад 4,000 громадян, що все ще перебувають в Пекіні, і закликає їх негайно повертатися домів. Поворот їх є однак ускладнений браком літаків та хаосом на летовищі. Існує можливість що Уряд вишле окремі літаки, щоб могти вивезти своїх громадян.

ІРАК, ЯК ДОКАЗ СВОЇХ добрих намірів у відношенні до Ірану, не дозволяє тепер іранським втікачам, що перебувають на терені Іраку, ширити пропаганду проти іранського уряду у наслідок смерти його провідника аятолли Хомейні. Іракська преса закликає до перемир'я і добрих стосунків поміж двома сусідами.

ЯПОНІЯ, ЩО В ОСТАННІХ РОКАХ незвичайно сильно допомагала Китаєві економічно, тепер з уваги на неспокій і небезпеку громадянської війни затримала культурну і економічну допомогу на найближчий час і вислала літаки, щоб евакувати сотки японських студентів і торгівців з Пекіну.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money-order payable to Svoboda
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Демократія комуністичного зразка

Арнолд Тойнбі, англійський історик, що помер 1975 року передбачав, що „демократія і комунізм стрінуться на половині дороги". Здавалося, що те пророцтво буде здійснене у постаті еврокомунізму, чи пак „комунізму з людським обличчя" за дефініцією невдачного Александра Дубчека у Чехо-Словаччині. Але у практиці виявилося, що еврокомунізм збанкротував. У Франції й Італії, де комуністичні партії були найсильніші (поза СССР) — членство компартії скорчилося настільки, що тамошніх компартій не береться під увагу при творенні міжпартійних коаліцій. Втратили членів, втратили повагу і реальне значення.

Комунізм з людським обличчям прагне створити Міхаїл Ґорбачов. Його гасла „ґласність і перестройка" стали наче прапором нового — твореного ним — ладу в імперії. Шпилем отих його реформ, усіх партійних чисток і всіх обіцянок, було створення нових ніби демократичних державних верхівок. Але советський Конґрес, що складається з 2,250 осіб, це не конґрес, а віче. Ґорбачов знав, що на такому вічі не можна схвалювати закони і тому поруч з отим дивовижним парляментом покликано до життя 542-членну Верховну Раду чи пак Законодатну палату. Тих 542-ох упривілейованих законодавців вибрав пленум Конґресу. Усі, які в самому СССР і на Заході мріяли про заведення демократії в імперії з похороненням комунізму, пикували, що ось у перших виборах, у яких допущено також некомуністичних кандидатів, програли різні партійні достойники. Але при виборах до Верховної Ради партійний апарат зумів не допустити до цієї Ради Бориса Єлцина, колишнього голову московської партійної округи, який зискав собі славу борця за приспішення демократичних реформ. Єлцин все одно дістався між законодатців, бо йому відступив своє місце якийсь депутат із Сибіру, і на кількаденній початковій сесії цього законодатного парляменту були палкі виступи з обох сторін: свобода слова виявилася в атаці навіть проти всемогучого КҐБ, але водночас гостро критиковано чемпіона за права людини академіка Андрея Сахарова за його „очорнювання" советської армії в Афганістані. Московський кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Бил Келлер твердить, що ця нова советська законодатна установа здатна до палких промов однаково лібералів, як і заскорузлих „фундаменталістів" з правого крила Компартії. Але нездатна до виконання завдання, до якого її покликано: до схвалювання законів. А ці закони видаватиме Компартія з її головою Ґорбачовим, що його обрали президентом знову одноголосно піднесенням рук. Це й же американський кореспондент наводить вислів делеґата Академії Наук Р. Сагдєєва: „Як у Біблії кажеться — Спочатку був хаос. „Але краще, щоб був хаос, як має бути те, що було раніше". У періоді перед Ґорбачовим прославлювано ленінську конституцію, як „найдемократичнішу в світі". Перестали говорити це. Але конституція Ґорбачова також кпить собі з демократії. У пошуках виходу з сліпої вулиці, до якої довів імперію комунізм, доведено до хаосу, в якому дійсну владу має таки Компартія і її вождь. Це саме діється у сателітських країнах.

У всьому світі захитався комунізм. У всьому світі виявився гін до свободи, яка можлива тільки у системі демократії. І як нема половинної неволі і половинної волі — так само не може бути підмінки демократії. Комуністична Демократія є саме підмінкою. А. Тойнбі, як кожний історик, що у міжнародних відносинах існує принцип компромісу, — компроміс є шуканням злагоди у конфлікті двох сторін. Але державні системи — це не розсварені люди, розсварене подружжя чи спір між двома державами; комунізм і демократія — це такі взаємосуперечні системи, як вогонь і вода — чи може бути між ними компроміс? Тому Тойнбі помилявся. Помилявся Дубчек, помилялися творці еврокомунізму і не матимуть успіху драматичні заходи Ґорбачова демократизувати советський комунізм. Китайські комуністичні диктатори вважали, що можна демократизувати економіку, зберігши комуністичну диктатуру в політиці. Покищо жертвою цього експерименту була минулотижнева масакра на центральній площі в Пекіні.

Ходять чутки, що старий і хворий на пістряка у шпиталі Денґ наказав цю масакру із шпиталю, щоб тільки „рятувати своє обличчя". Але Компартія Китаю не врятує військом. Програють і Ґорбачов, і Ярузельський і Денґ, як програв Дубчек, бо не можна мати наполовину комунізм, а наполовину демократію.

Микола Бараболяк

ДУМКИ ПІСЛЯ ВІЗИТИ ҐОРБАЧОВА В КИТАЇ

Хто був чім ментором — Денґ Шіяопінґ Міхаїла Ґорбачова, чи навпаки? Обидва марксисти. Обидва вірили колись, і далі визнають, марксівське „економіка рішає усе". Економіка насправді рішає. Помилились тільки у тому, що визнавали непомильними засади контрольованого господарства і боляче завелись. Економіка вільного ринку перемогла в змагу з — контрольованою. Денґ уторопав це тому десять років, розпустив колгоспи і передав землю у володіння хліборобам. Хліборобська продукція збільшилась за останні роки майже на 50 відсотків. А й індустріяльна продукція покращала завдяки його реформам. Вам не траплялось купити товарів советського виробу. А китайські (не тайванські!) товари ви стрічали. Перебудова Денґа давніша від Ґорбачовської. Але це була перебудова без гласности і демократизації. А що „економіка рішає все", то ця, хоч частинна, економіка вільного ринку накинула дорогу до гласности. Вона прийшла до Китаю на плечах студентів. У добу радіо і телевізора земля „ґльобальне село", а по селі вістки й ідеї розходяться жвавіше, як сплетні в „українській околиці". Крім того в самих ЗСА студіює біля 10,000 китайських студентів. Ще більше в Европі. Студенти стали аванґардом демократизації, як колись німецькі буршеншафти — німецького націоналізму.

Денґ вірив, що йому вдасться перебудова без деякої демократизації. Він же давній соратник Мао. Думав, що зуміє зреформувати економіку затримавши примат партії ненарушеним. Його підхід можна зрозуміти. Китай не має ніякого досвіду з демократією. Поза коротким періодом під Сун Ят-сеном Китай не знав іншої політичної системи як авторитаризм у такій чи іншій формі. А народу китайського двічі стільки що в ЗСА і СССР разом, а такою масою важко орудувати. Перехід до демократії мусів би бути дуже поступовим, народ треба б привчити до народоправства. Якщо, отже, Денґ станув в останній кризі зі студентською революцією по стороні прем'єр-міністра — консерватиста — Лі Пенґа, а не ґенерального секретаря партії — ліберала і приятеля студентів — Жао Зіянґа, то не конче тому, що він „зрадив" свого пупіля Жао, а просто тому, що він боїться хаосу, який міг би настати, коли б підважено леґітимність закоріненої вже системи за сильно і наґально. Зверніть теж увагу на факт: Денґ узяв сторону представника державного управління, проти лідера партії — Жао!

У порівнянні з Денґом Ґорбачов лібeрал. Але може і підґрунтя в СССР дещо корисніше для „демократизації". Не тому тільки, що в советській імперії багато більше зрілости до демократії. У Китаї більша дисципліна праці. В Советському Союзі народ відвик від зусилля у праці, у нього темпо праці раба. Тому Ґорбачов уважає за конечне дати перше рабові дещо волі, щоб спонукати його до зусилля. І в тому основна різниця між настановами Ґорбачова і Денґа. Ґорбачов майже накидає „революцію" (яка вона не була б), ізгори, коли в Китаю її мусіли винести на тіянаменський сквер студенти. Становище Ґорбачова трудніше і більш скопліковане й тому, що в Китаї нема національного питання. Там вони всі одного племени. В СССР половина населення не тільки у соціяльній, але і національній неволі. Проблема Денґа тільки контролювати хід революції, щоб держава не попала в хаос, що важне головно в тому, що там конечно покласти щоденно хліб (чи миску рижу) на стіл китайця. Студенти в Пекіні демонструють під червоними прапорами зі серпом і п'яти зірками, і маршуючи співають марсельєзу. В балтійських країнах у Вірменії, Україні, появляються національні прапори і постуляти відокремитись від Росії. На сторожі цілости російської імперії стоять москвини, стоїть Російська комуністична партія, знана під назвою КПСС, і збройні сили. Ґорбачов не сміє розхитувати імперії. А його заходи тому сприяють. Він, як досі, вміло. лявірує. І без сумніву має досягнення. Який той Конґрес Народних Депутатів би не був, то все ж як на першу спробу практикувати демократію, він був досягненням. Ґорбачов видимо підбудовує сили проти досі всесильної партії. У своїй особі об'єднав пост секретаря партії і президента Союзу, з виразними натяками уподібнити прероґативи голови держави до влади Президента ЗСА. В його виступах майже нема натяків на ідеологізм. Можна б здогадуватись, що Ґорбачов ділить з Денґом погляд, що „неістотне, чи кіт білий, чи чорний коли добре ловить миші". Ідеологія — діло другорядне. Головно заспокоїти споживачів, бо це побоєвище, де комунізм так ганебно програв.

Ґорбачов і Денґ виразно визволюють з-під ідеологічного сприймання світу, що є без сумніву позитивним явищем. Треба бажати, щоб і ми дещо „перестроїлись" у нашому підході до ґорбачовської „перестройки" і настановлювали себе на використовування евентуальних можливостей, які вона, яка б вона не була, все ж таки несе. На жаль, ми замість сконцентруватись на здійснюванні можливого, звертаємо всю увагу на критику, у вишукуванні неґативного нехтуючи послідовно позитивами. Ось в останньому дні засідання Конґресу Народних Депутатів схвалено перевести перевірку, чи балтійські країни були насправді приєднані до СССР на їх бажання? Не відкриваються деякі того роду можливості і для нас? Нині проблема радше підкріпити національну свідомість мас в Україні, щоб відродилась у народі наснага упоминатись масово й організовано за своє, бо викльовуються безумовно обставини, де розумно з'ясовані вимоги мають шанси бути здійснені. Але крок за кроком, бо навіть народи у кращому політичному становищі, як балтійці, чи поляки крокують до мети тим шляхом, а не виношенням вимог, які політичний світ, на якого опінії нам повинно залежати, скаже, що вони під цю пору пахнуть політичним романтизмом, та свідчать про незрілість народу...

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Юрій Ганас

„Євшан у рамах"

Кожна мисткиня, кожний мистець, вкладають окремішний підпис у свій доробок, у своє творче себевиявлення. Чи то в музичній композиції чи в поетичному слові, чи в образотворчому жанрі, — всі мистецькі прояви керуються не лиш раціональною концепцією, але також стихійними, емоційними чинниками. А ті активізатори творчого процесу мають за свою основу прив'язання і любов до рідного кореня, до рідного материка.

Тут не сказано нічого оригінального. Трудно уявити собі, наприклад, картину Моне з канадської півночі чи зображення південної Франції канадською „групою сімох". Їхня творчість зумовлена особистістю середовища, в якому вони зросли і з яким вони себе ідентифікують.

У колі українських мистців у діяспорі, творчі прояви ускладнені відчуженням від батьківщини, розгубленістю в пошуках за українською істиною чи в адоптуванні чужих орієнтацій. Проте існує гурт образотворчих мистців, що своїми картинами передає цей „Євшан у рамах" українській людині, яка безперервно його очікує і за ним шукає.

Таку весняну зустріч з Україною, а саме нагоду зустрітися з українською духовістю і символікою, влаштовано виставкою Ірини Твердохліб. Вона відбулася у приміщенні Інституту Св. Володимира в Торонто від 12-го — 15-го травня 1989 року. Відвідувачі виставки мали змогу не лише надихатися євшан-картин чи закупити прекрасно видану книжку „Монографія Ірини Банах-Твердохліб", але також запізнатися з технікою „вибійки", (друк лінориту на сукні).

Вже на відкритті виставки мґр Аріядна Стебельська дуже прихильно оцінила творчий вклад Ірини Твердохліб в нашу мистецьку скарбницю. Вона звернула увагу на ці питомі українські символи що рясніють в картинах — на квіти, на бадьорі кольори на стихію життя. Дійсно, любов до природи, життєрадість і гармонійність, виявлені мисткинею, зображують внутрішній український світ. Тут також варто відмітити її картини українських церков — у Ворохті чи Гантері Н. Й., — кожна з них це відображення української епохи, це наш зв'язок з божественним, з минулим і будучим. Це вгляд в незнищимість українського буття.

Ірина Твердохліб опанувала різні мистецькі жанри. Виставлялися її олійні картини з промовистими церквами храмами, емальні праці, що вимагають стільки технічної витонченості, ліноритн переплетені українською символікою, монотипія-темпера, яка в оцінці знавців, вважається наскрізь оригінальною і новаторською. Усі її картини носили на собі печать української містерії-чародійности, всі вони за словами А. Стебельської, передавали подих з України, цей євшан-зілля.

Особливо запам'яталися „Колядники" в емалі, „Золота осінь в монотипії-темпера і „Птиця весни" в ліноритi. Вони схоплювали оригінальний помисл і підхід мисткині, її майстерне опанування технічних засобів, гру барвистих, світляних кольорів і врешті, різноманітність проявів.

Власне ця многогранність мистецьких пошуків першорядно ілюстрована в книжці-монографії Ірини Твердохліб. У ній висвітлено 74 репродукцій її картин, — олії, акрилики, емалі і темпера — в жанрах реалістичних і символічних. Тут також поміщено вдумливу оцінку і перегляд праць мисткині д-ром Богданом Стебельським, інформативну статтю про мистецтво „Вибійки" що її мисткиня вдосконалила і спопуляризувала, як також коротку автобіографію Ірини Твердохліб. Книжку можна закупити у всіх українських книгарнях.

Мисткиня народилася у Винниках, розпочала свої мистецькі студії у Львові і продовжувала їх в Рочестері, де тепер проживає. Там же вона збагатила своє знання студіями з керамічного і фотографічного мистецтва. В своїх мистецьких пошуках вона завжди мала підтримку від свого мужа Петра. Такі звужені біографічні нотатки нездібні належно насвітлити безумовний талант Ірини Твердохліб, її працьовитість і готовість експериментувати, її любов і відданість до всього українського. Найкраще було б з ними особисто запізнатися.

Картини мисткині виставлялись у різних ґалеріях (це була вже третя з черги її виставка у Торонто). До зорганізування цієї виставки зокрема опричинилися Христя Стоділко, Оля і Теодор Курили і працівники Інституту. Сподіємось в Ірини Твердохліб — дальшого творчого горіння, динаміки і творчих полетів.

Архимандрит Любомир

ЧОМУ МОНАХИ СТУДИТИ ПОКИДАЮТЬ ПАРАФІЮ В ПАССЕЙКУ

Інше від наукового є завдання монастирів і монахів. Вони мають берегти духовний стан і рівень народу. Те, що самі здобувають строгим молитовним життям, мають передати своїм братам, які живуть і борються з життям у щоденному змагу серед світу. Монастир не існує для себе, але для Церкви. У нашій традиції, як було вищезгадано, це служіння Церкві не обмежувалося тільки молитвою, за нарід (хоч цього в доброму монастирі ніколи не бракує), але проявляється в різні зовнішні способи. Ці способи не є згори призначені, вони виростають з потреб даного часу і місця. Але щоб монастир був справді благочинний для народу, мусить зберегти певні прикмети, а саме, мусить бути вогнищем молитви, мусить старатися вести строге євангельське життя, мусить служити як християнська спільнота, більш ніж як поодинокі монахи. Найбільші проблеми в світі — це проблеми співжиття. Монастир може щось дати світові, чого світ потребує, тільки тоді, коли внутрі монастиря кожний монах ревно і пильно живе життям спільноти. Осамітнений монах, будь він дуже корисним працівником, остаточно стає порожнім, як сіль збутвіла, стає рибою витягненою з води.

II.

Чи ж не може бути монастир при парохії, або навіть бути в свій спосіб парохом. Парохія має свій стиль життя, який скорше чи пізніше проковтне малий монастир. Тут не йдеться про зичливість чи незичливість паросіян, але про сам закон життя. Мусів би це бути великий і сильний монастир, який міг би зберегти монахів-душпастирів при їхньому властивому покликанні. І Слуга Божий о. Климентій Шептицький у своєму звіті апостольському візититорові з 1923 року і опісля обидва Слуги Божі Андрей і Климентій в Типіконі-Правилі, який вони приготовали для нас, з великим застереженнями ставляться до нашого служіння в парохіях. Щоб його оправдати мусять бути справді безвихідні обставини, але першенство кажуть ставити монашому покликанню, бо це дар від Бога, для монахів і для Церкви.

Але як не буде священиків на парохіях, то що тоді? Якби монахи студити сьогодні післали всіх своїх священиків, які є здібні працювати на парохіях, то вони забезпечили б на якийсь час чотири парохії, але мусіли би звинути свої два монастирі і післати всіх можливих кандидатів додому. Праця при парохії не запевняє нових покликань до монастирів, бо щоб до монастиря міг вступити кандидат мусить бачити життя і працю в монастирі, мусить бачити добрий приклад, який має наслідувати. Кандидатів не виховують монастирські мури, лише спільноти своїм прикладом: „Verba volant, exempla trahunt".

Церква потребує монастирів так само як потребує науковців і наукові установи. Монастир — це не є люксус для Церкви, на який можна собі позволити аж тоді, коли є надмір священиків і не знати де їх затруднити. Так як наукові установи Церкви існують, щоб вчити і боронити правди Христової, так монастирі існують в Церкві, щоб берегти належний рівень духовного життя. Своїм способом життя і праці монахи високо тримають в очах вірних Церкви вічні правди, а з другої сторони дають їм переконливий своїм приклад доказ, що євангельська правда є здійснима у практичному щоденному житті.

Наша Церква знаходиться у дуже критичній хвилині свого існування, а найбільші загрози для нашого народу — це матеріялізм, зісвітчення і практичне відчуження від віри, від життя у Бозі. Тому якраз тепер серед інших проявів християнського, церковного життя не сміє бракувати присутности і незаступимого впливу монастирів.

Сильно заохочені словами мирян присутніх на зустрічі парохіян парафії св. отця Миколая в Пассейку, про яку згадує в своїй статті Л. Крамарчук, монахи студити утвердились у своїм рішенні зменшити свою обитель біля Риму (навіть продаючи теперішній свій осідок і переносячи його біля Собору Святої Софії), щоб могли бути ближче наших громад за океаном. Де вони остаточно осядуть, ще не є рішеним. Про країну нового осідку будуть рішати всі брати. Нашим виразним бажанням є бути близько своїх громад, щоб могти їм служити як монастир, згідно з нашим покликанням. Як буде остаточно виглядати наше служіння, не хочемо заздалегідь його призначувати, бо багато залежить від потреб місцевих громад, серед яких осядемо.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ подав до загального відома, що він назначить Президентський дорадчий комітет для справ освіти, завданнями якого буде допомогти йому перевести в життя „національну крусаду за високу якість освіти". Він заявив перед 500 провідниками найбільших американських корпорацій, що „наші школи знаходяться у великому клопоті, це значить, що наша дітвора є також в клопоті". Його бажанням є, щоби цей новозформований комітет „прийшов з якимись новими проєктами в який спосіб можна б зорганізувати в одне тіло провідників комерції, праці та освіти разом з урядовими чинниками місцевих і стейтових рівнів, як і засоби масової інформації, для спільної цілі — поліпшення освіти в Америці".

Ольга Кузьмович

ЖОРСТОКА ДОЛЯ НІЖНОЇ ЖІНКИ

Коли рівно перед десяти роками урвалася вкінці тоненька нитка, на якій трималося життя тети Олі, що її загал знав лише як дружину полковника Євгена Коновальця, написав мені сеньйор родини, вже також покійний д-р Кость Панківський: „Нікого з родини доля так не била, як Олю".

Справді так якось доля захотіла, що саме ця найніжніша із восьмеро дітей д-ра Стефана і Марії Федаків, яку від молодої дівчини „носили на руках" з приводу її затяжної недуги легенів — мусіла дорослою станути віч-на-віч із виімково жорстокими переживаннями. Невідомо чи ця постійна опіка батьків і всіх довкола неї, чи її непересічна краса і тендітність були причиною, що тета Оля мала вдачу притаманну одиначці, хоча виростала у великій родині.

Маючи великі музичні здібності вона студіювала і закінчила музичну консерваторію у Відні з відзначенням і її пророкували славу скрипачки, але ці сподівання і концертову кар'єру перекреслила т. зв. „трема", яку вона ніяк не могла побороти. Вона грала лише при замкнених дверях у найдалі віддаленій кімнаті, щоб ніхто не чув, а кінцевий іспит перед комісією відхворіла довгою недугою. Здоров'я і музика, а при тому вийнятково вражлива вдача — ось і причини, чому всі завжди тету Олю пестили і особливо на неї уважали. Чи могли вже тоді її найближчі передбачувати, що ця увага, це тепло, яке її давали промине безповоротно у дальших довгих роках її самітного життя?

Не меншою особливою ніжністю і постійною опікою оточив її вуйко Євген, чи як ми його звали у родині „вуйко Ґенко" у всіх повних неспокою, змін і кочовничого життя роках їхнього подружжя. Цей військовик, провідник УВО, підпільник і революціонер, побуваючи „вдома", байдуже чи цей дім був в Берліні, Женеві чи Римі, виконував усі домашні праці, варив, полагоджував закупи, опікувався сином, щоб лиш заощадити силу і час тендітній дружині і дати її можливість піти на концерт, на оперу чи просто довше полежати. Музика була для тети Олі єдиною розвагою і втечею від усіх важких проблем життя, які почалися із хвилиною безповоротного виїзду зі Львова у 1922 році. Ця розпещена молода дівчина пішла добровільно на важку дорогу жінки революціонера, залишаючи за собою теплий, родинний дім і цілу атмосферу Сикстуської 48, де жила від народження. Чи не диво, що вуйко Євген, сам вийнятково добра і тепла людина старався усіми силами все це втрачене заступити?

Пригадую, як після трагічного 23-го травня 1938 року говорили в родині, що „такі люди, як Коновалець не повинні були ніколи одружуватися". Але тоді вже було запізно на таке може і слушне ствердження. Тета Оля, ця крихка жінка, яка завжди всього боялася мусіла сама остоятися трагедії Роттердаму і зробила це із несподіваною для родини силою духа. Можливо, що у цьому її допомогла присутність малого сина і свідомість, що треба їй самій його виховати. Але цей, тоді 14-літній, хлопчина став немов через ніч дорослим, глибоко переживши смерть батька і перебрав місце батька в опіці над матір'ю.

Важко уявити собі більше тонке і близьке відношення, що було між мамою, а сином, які були залишені долею у чужому непривітливому морі у важких воєнних роках. Юрко не лиш опікувався мамою з безмежною любов'ю, але старався її, як колись батько і родина, хоронити від усіх небезпек і потрясень життя. Навіть у своїх останніх, сповнених жахливими болями місяцях перед смертю, він **скривав перед нею свою частинну сліпоту та безнадійний стан недуги — рідкісного рака, якого був вповні свідомий. Смерть Юрка у 1958 році, ще навіть не 35-літнього мужчини, була другою величезною трагедією, яка зустрінула тету Олю.**

Не знаю чи цей факт, що я була з родини найближча віком Юркові, чи те, що мене назвали з уваги на тету Олю цим самим іменем були причиною, що хоча ми вперше побачилися щойно у шістдесятих роках, між нами нав'язалося незвичайно сердечне відношення. Я була щорічним гостем у її мешканні при 74 Люнґотевере Фляміньо, перебираючи в часі свого перебування ціле господарство, не зважаючи на незнання італійської мови. Зате тета Оля показувала мені найкращі місця Риму, а завдяки її безкорисній праці у бібліотеці Патріярха Йосифа Сліпого мені пощастило побувати у нього, а він знаючи добре цілу родину Федаків приймав мене як когось близького.

Тут в Америці я гостила тету Олю тільки один раз, коли вона з тетою Софією Мельник приїхала в 1967 році на запрошення Першого СКВУ, на якому вони обидві „достойні вдови" були почесними гостями. Я мусіла виконувати ролю адьютанта і шофера. Холодний, осінній вітер Ню Йорку ніяк не був сприятливий для тети Олі, яка ціле життя боялася протягів і холоду, а з цим найменшої простуди, а до того була розніжнена довгими роками перебування у лагідному підсонні Риму. Але вона старалася не показувати по собі нічого і з гідністю зносила всі невигоди, довгі години промов, розмови з її незнаними людьми і втомлюючі бенкети. У неї завжди було на устах італійське слово „pazienza" — терпеливість. При цих відвідинах я вперше завважила, що на обличчі тети Олі ніколи не було усміху. Чи це могло бути причиною, що усі близькі, а особливо вуйко Євген називали її „Мручком" — чи цей брак усміху прийшов щойно після усіх переживань? Але тета Оля також, здається, не вміла плакати.

При одних моїх відвідинах у Римі, що припали саме на 15-ту річницю смерти Юрка тета Оля вперше почала розповідати про нього, немов близькій приятельці, а не сестрінці. Вона знала про його невиличиму недугу і мовчала перед ним, як він перед нею. В часі цієї сумної розповіді, що плила повінню довго стримуваних слів, тета

(Закінчення на стор. 3)

ПОДЯКА

ГРИГОРІЙ ЗАРИЦЬКИЙ з Австралії складає щиру подяку родині **МИХАЙЛА УРАСА** і його дружині **ЕЛИЗАБЕТ** за гостину та Панові, який його вітав, як рівнож танцювальним та музичним групам, які так гарно виступали на Фестивалі в Ґлен Спей, Н. Й.

Gregory Zarycky, 1166 Geelong Rd., Mt. Clear, Ballarat Bl 3350 Australia.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені	Адреса у Квінсі
ROCKEFELLER CENTER	105-37 64th Avenue
630 5th Ave., Room 1803	Forest Hills, N.Y. 11375
New York, N.Y. 10020	(718) 459-0111

До всіх уродженців і мешканців колишнього Дрогобицького повіту

Дорогі земляки-дрогобичани!

Цим пригадуємо Вам, що в суботу, 10-го і неділю, 11-го червня 1989 року на оселі УБСоюзу „Верховині" в Ґлен Спей, Н.Й., відбудеться 10-ий Ювілейний З'їзд — зустріч колишніх мешканців Дрогобиччини — землі Івана Франка. До участи в зустрічі всіх колишніх мешканців Дрогобиччини запрошує Управа Центрального Комітету.

З'їзд-зустріч в першу чергу на це, щоби ми, Дрогобиччани, ген далеко від рідних земель згадали і поклонилися грушівській Божій Матері, яку називають „грушівським чудом".

З'їзди, які відбуваються заходом регіональних комітетів, є надзвичайно цінними. Такі з'їзди є єдиною нагодою для милої зустрічі з колишніми подругами й друзями з шкільної лавки, зустрічі з сусідами та односельчанами. Під час таких зустрічей часто можна бачити, як колишні знайомі з молодих літ зі сльозами в очах кидаються в обійми одне одному і вітаються, як рідні сестри і брати. А щоби дати нагоду колишнім мешканцям Дрогобиччини ще раз зустрітися як одній великій родині землі Івана Франка та провести безжурно час, то члени комітету поробили заходи, щоби це товариська зустріч, яка буде вже 10-ою з ряду, була милою й успішною. Вони подбали про відповідну мистецьку програму, відповідних промовців й інші несподіванки. Під час з'їзду можна буде зустріти гостей з Дрогобича, які відвідуючи Америку, загостять на нашу зустріч.

Відкриття з'їзду відбудеться о год. 12-ій по полудні в суботу. Вечером під час бенкету буде мистецька програма із виступом широковідомого ансамблю „Дзвін" з Ґлен Спей, під керівництвом Тамари Лихолай. А по бенкеті буде забава при звуках оркестри Богдана Гірняка.

В неділю всі учасники зустрічі візьмуть участь в спільній Богослужбі в церкві св. Володимира, де також буде відслужена Панахида за померлих дрогобиччан. Після того буде спільний обід і закриття з'їзду.

У СПРАВІ ЗАСНУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІЯЦІЇ УКРАЇНІСТІВ

У „Свободі" з 20-го травня 1989 року (ч. 94) появилася стаття проф. Омеляна Пріцака п. н. „Перша міжнародна конференція українських студій в Неаполі". Автор пише, що вищезгадана конференція також „взяла на себе заснування Міжнародної Асоціяції Україністів. Потреба такого тіла необхідна для інтеліґентного плянування та координування дослідів, і її брак дуже неприємно відчувається як в краю, так і на поселеннях".

З уваги на численні запити, Президія Наукової Ради при СКВУ повідомляє, що проф. О. Пріцак, правдоподібно головний організатор згаданої конференції і Міжнародної Асоціяції Україністів, не звертався до нас в цих справах, а також Наукова Рада, як і цілий ряд українських наукових і високошкільних установ в Европі, Канаді і Америці не отримали офіційного запрошення на цю „міжнародну конференцію україністів в Неаполі".

Наукова Рада при СКВУ уважає, що будь-які поважні пляни організації Міжнародної Асоціяції Україністів вимагає координації і співпраці українських наукових установ у діяспорі. Не знаємо причини ані мотивів проф. О. Пріцака, дійсного члена УВАН і НТШ і колишнього директора УНІГУ, чому він не зв'язався з Науковою Радою при СКВУ і українськими науковими установами на Заході в справі творення Міжнародної Асоціяції Україністів.

2 червня 1989 р.

Президія Наукової Ради при СКВУ

Жорстока доля ...

(Закінчення зі стор. 2)

Оля відкрила ключем двері кімнати, в якій помер Юрко. Застелене ліжко, засохлі квіти на нічному столику, припалі пилом полички із сотнею дрібних пам'яток: знімок, листів, карточок, які вони писали до себе. Кожного ранку,– розповідала вона,–Юрко перед виходом до бюра залишав біля дверей її кімнати піднос із приготованим сніданком і карточку з кількома теплими словами, вона, що терпіла на безсонність пізнім вечером писала Юркові надобраніч кілька слів і залишала біля дверей його кімнати.

Тета Оля відкрила шафу і витягла пачку із японськими написами, а з неї сувій білого шовку.

— Маєш — це для тебе пам'ятка від нас. Коли ми вернулися з похоронів у Роттердамі відвідав нас японський амбасадор і з висловами співчуття передав їхнім звичаєм білий шовк — знак жалоби у них, — голос тети задрижав, але ніодна слеза не показалася у її очах.

Ми довго стояли мовчки у цій кімнаті злучені почуттям трагедії, що тут відогралася.

Після того дня я зрозуміла, чому тета Оля вибрала самітнє життя у Римі та ніяк не хотіла переїхати до нас. У цьому мешканні, де у вітальні усміхався привітливо зі знімки вуйко Евген і де стояла ненарушена рукою часу кімната Юрка — містилося ціле її трагічне життя, самітньої, сумної людини, яку лише час від часу пригадував собі світ як „достойну дружину полковника Коновальця".

Вдруге і востаннє я перебувала в цій кімнаті в дощеві, сумні вечори жовтня 1987 року. Безперервний дощ і холод змінили обличчя того теплого міста, яке немов убралося ціле у жалобу із-за несподіваної смерти Папи Івана Павла I-го і його похоронів. Але мені здавалося, що смерть не ходила лише по закутках Ватикану, а присіла на добре мені знаних ступенях дому при Люнґотевере Фляміні, де так бракувало тети Олі.

Вона лежала у лікарні, після того, як впавши на ховзькій камінній долівці темного коридору її помешкання пролежала так три доби, неспроможна досягнути телефону чи докликатися сусідів.

Хоча, як ми були приготовані на зустріч із нею, важко було прийняти дійсність. На тлі білої подушки зарисовувався вигострений трагічним випадком профіль, немов викутий із каменя портрет із римської давнини. На ньому можна було відчитати вже холодну руку близької смерти, яка, як ми знали, мусіла невідклично прийти після усіх ускладнень випадку. А втім тета Оля помітно не мала вже охоти боротися за життя.

— Я прочувала, що таке станеться" — сказала мені, коли я сиділа біля ліжка сильно стискаючи її руку. — У нашій родині щодвадцять років одне відходить...

Я переконувала її, що не треба так думати, але всі ми знали, що надходить це — невідкличне. У тому почутті ми взялися до ліквідування мешкання, у якому призбиралося десятками років стільки пам'яток, листів, дрібничок щоденного життя. Але тут у кімнаті Юрка, неторкненій ніякою рукою від двадцяти років, переглядаючи десятки листів, переписки поміж тетою Олею а сином і мужом, так дуже особистої — мені довелося вперше пізнати інтимне життя осіб, які ніколи не показували перед іншими своїх справжніх почуттів.

Може це було і причиною, що ми після родинної наради знищили цілу цю переписку, а я заховала на пам'ятку для себе лише два листи, що розпочинаються рівним так добре мені знаним почерком вуйка Євгена: „Дорогий Мручку"... і одну карточку діда Федака до внука, заадресовану „Юрко Полковниченко".

Прочуття тети Олі, які сказала при останніх моїх відвідинах у лікарні, були правдиві. Трагічний випадок, що був початком її кінця, припав на осінь 1978 року. Тільки муки, які вже не були життям, продовжувалися аж до 6-го червня 1979 року.

ПОВІДОМЛЕННЯ

СПОРТОВО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР СВТ-89

подає до відома, що

в справі транспортації зі стейтів Ню Йорк і Ню Джерзі на пластовий спортовий табір,

який відбудеться на оселі „Писаний Камінь"

прошу телефонувати до

пл. сен. Нестора Нинки на ч. (201) 297-7053

Підготовча Комісія СВТ-89

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановано такі турніри:

8- 9-го липня — УСЦАК-Схід
12-13-го серпня — Подвійні ігри
1- 4-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
16 і 17 вересня — Пласт „Чорноморці" — Подвійна гра
7- 8-го жовтня — КЛК

Відійшов у вічність ієромонах С. С. Голик, ЧСВВ

Св. п. С. Голик

У середу, 12-го квітня ц. р. по короткій недузі несподівано відійшов до вічности ієромонах Сотер С. Голик, ЧСВВ. Покійний о. Сотер прийшов на світ 21-го березня 1909 року у Жовкві, Західня Україна. Він ходив до української гімназії у Золочеві. Маючи 16 літ, почув Божий голос і 6-го вересня 1925 року вступив на новіціят Отців Василіян у Крехові коло Жовкви. Свою чернечу урочисту професію зложив 30-го липня 1933 року.

Гімназійні науки докінчив у Лаврові, а філософські і богословські студії відбув у Кристинополі і в Григоріянському університеті в Римі. Св. Тайну Священства одержав 21-го травня 1936 року в Жовкві з рук ісповідника віри Йосафата Коциловського, ЧСВВ.

До Другої світової війни був професором богословії василіянських студентів у Лаврові. На початку згаданої війни враз з василіянським богословським факультетом подався на еміґрацію до Оломунця на Моравії, де був професором догматики.

В 1941-1943 роках студіював природничі науки у Карловому університеті, а також археологію і філософію в Українському університеті в Празі. На жаль, не вдалося йому свої студії у Карловому університеті завершити академічним ступенем, бо мусів залишити Прагу перед приходом совєтської армії до Чехії. Він удався до Бамберґу в Баварії, де його гостинно прийняли Отці Капуцини. А звідтам у липні 1946 року переїхав до Америки.

За час свого 43-річного побуту в Америці покійний о. Голик сповняв різні обов'язки. Якийсь час був професором василіянських студентів богословії в Канаді. Кілька літ був на місійній праці серед наших вірних у Бразилії. В 1950-1957 роках сповняв обов'язки пароха церкви Чесного Хреста в Асторії, а опісля через два роки був парохом церкви Св. Миколая в Чикаґо.

В 1958 був назначений на 6-річну працю протоігумена Отців Василіян в Америці. Відтак о. Сотер перейняв адміністрацію парафії Покрова Божої Матері у Бронксі. На цьому пості він перебув довгих 25 літ, і тут відсвяткував свій золотий ювілей священства 18-го травня 1986 року.

Похорон пок. о. Сотера відбувся з церкви Покрова Божої Матері на Бронксі. В неділю, 16-го квітня була чернеча похоронна відправа, в якій взяли участь його співбрати монахи і 11 священиків. При кінці відправи мав слово ігумен о. Маврикій Попадюк, ЧСВВ. У похоронній Св. Літургії 17-го квітня взяв участь протоархимандрит Василіянського Чину о. Ісидор Патрило, ЧСВВ, протоігумен о. Вернард Панчук, ЧСВВ, який виголосив проповідь, 10 священиків, студенти монахи та численні вірні.

Похоронено св. п. о. Голика на цвинтарі Св. Духа, де вже на осібному місті спочивають монахи і священики Провінції Отців Василіян в Америці. На тризні після похорону зібрано 908 дол., на виховання василіянських студентів у Ґлен Кові.

З-поміж різних заслуг пок. о. Голика годиться згадати, що за час його протоігуменату збудовано на Асторії нову Церкву Чесного Хреста і монастир. В обителі Св. Йосафата в Ґлен Кові вставлено в каплиці гарний іконостас. А один з будинків у Ґлен Кові перебудовано на реколекційний дім.

Св. п. о. Голик мав великі Богом дані таланти: великі енциклопедичні знання, головно відносно історії, права й обряду нашої Церкви та історії нашого народу. Він любив книжки і придбав гарну бібліотеку. Він знав кілька чужих мов. При тім любив природу і радо плекав квіти.

Зі своєї природи пок. о. Сотер був тихий, майже несміливий, нерадо уділявся публічним справам, а радше мав склонність до самоти, укритого життя і з'єдинення з Богом. Свої обов'язки сповняв сумлінно і від інших того вимагав. З усього завжди був вдоволений, ніколи не нарікав. Жив дуже скромно й убого, як справжній аскет. У старшому віці свої фізичні недомагання зносив терпеливо і в повній згоді з Божою волею.

Св. п. о. Голик щиро любив свій Василіянський Чин, свою Церкву, обряд й нарід. Він серцем болів над недолею нашої Церкви й народу, для яких посвятив своє всеньке життя.

Відійшов від нас по заслужену нагороду в небі визначний член Василіянського Чину та вірний син нашої Церкви й народу

о. Ю. Катрій, ЧСВВ

В ЗУДАРІ В УЗБЕКІСТАНІ поміж узбеками а месхами, що походять з Грузії, згинуло 57 осіб, як подають з Москви. Заворушення вибухли на базарі у місті Ферґана, коли молодий месх висипав на голову узбекської жінки кошик полуниць.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

нашого Найдорожчого

МУЖА, ТАТА, БРАТА, ШВАҐРА, ВУЙКА

бл. п. проф.

ОМЕЛЯНА КУШНІРА

який упокоївся в Бозі 16-го червня 1988 р.

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

св. Покрови в Торонто;
св. Архангела Михаїла в Монтреалю;
Успення Божої Матері в Монтреалю;
св. Володимира в Парижі, Франція;
Українській Католицькій Церкві в Кергонксоні, Ню Йорк

Просимо про молитви за душу Покійного.

Дружина — ЯРОСЛАВА
Дочка — КВІТОСЛАВА
Родина в Канаді та ЗСА

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

18-го червня 1979 р.

бл. п. д-ра

ОСИПА КОРОПЕЯ

складаємо 500.00 долярів

на HARVARD UNIVERSITY — UKRAINIAN STUDIES FUND

Massachusetts Avenue, Cambridge, Mass. 02138

д-р ОЛЬГА КОРОПЕЙ — дружина
Полковник ОЛЕГ КОРОПЕЙ — син з Родиною
ОКСАНА — донька з Родиною

Вістка як грім з неба вдарила!

Перебуваючи в перших двох тижнях квітня на Фльориді, куди приїхав з України мій товариш Д. К., і по тих відвідинах приїхав додому. Ще не переступив порога, а моя дружина, дрижачим голосом, заледве промовила, телефонував з Канади д-р Богдан Бонарук про те, що помер інж. Роман Вергун.

Та вістка вдарила мене так, що я на кілька хвилин не міг прийти до себе. І в мить перебіг в моїх думках образ нашого з Ромком і його родиною першого знайомства, а опісля увесь час від 1938 до 1989 року — тісні дружні відносини.

Працюючи в ПСК в Заболотові запізнався і дружньо жив із Ромковим братом Богданом і його родиною, кузинкою Марусею Павлусевич та кузинкою Даркою Гранківською-Боднарук, яка жила з батьками в селі Тучапи Снятинського повіту. Від 1939 до 1941 року ми з Даркою перебували в коломийській тюрмі, а згодом на еміграції. Дарка в Сяніччині, а я в Холмі, де я Дарку відвідував. Пізніше ми знову стрінулись з Даркою і Юльком її мужем в Німеччині біля Мюнхену, де вони представили мені Ромка, його маму і маму Ромкової дружини Марусі — Наконечну.

І ми всі разом перенеслися жити до табору втікачів в с. Ваєрн. І там ми прожили чотири роки. Коли моя суджена Анна Мисак приїхала з Відня до мене, то подружжя Вергуни прийняли її до своєї кімнати жити. І коли ми женились, то Ромко і Дарка приготовили нам скромне, але дуже миле, весільне прийняття. А коли ми з дружиною від'їжджали до ЗСА, то Вергуни і Боднаруки приготовили для нас прощальний вечір. Як ми женились Дарка і Роман були нашими свідками.

Згодом Боднаруки виїхали до Канади, а Вергуни і Наконечна до ЗСА. Ми увесь час переписувались та відвідували себе. Фактично ті дві родини і Наконечна були нам як рідні батьки.

Покійний Ромко пережив родинну трагедію і трагедію особисту, оженився і жив лише кілька тижнів з Марусею Наконечною, її арештувало большевицьке НКВД в 1940 році за приналежність до ОУН (Маруся перебувала теж в коломийській тюрмі тоді, коли Дарка і я) і перебула довгі роки на Сибірі, та була котрогось року звільнена. І Ромко Вергун старався всякими засобами, через конгресменів і інших впливових людей, стягнути дружину Марусю до ЗСА і він досягнув свого. Маруся приїхала, але на жаль, вони не жили з собою.

Я, будучи в Рочестері, на останній Конвенції УНС цілий тиждень ночував в Ромка Вергуна і відвідав Наконечну і там стрінувся з Марусею.

З приводу відходу інж. Романа Вергуна у незнані світи складаємо щиросердечні співчуття родині.

Аня і Степан Касіяни з родиною

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕВА МЕЛЬНИКОВИЧ, член УНС Відд. 230-го в Янгставні, Огайо, померла 23-го лютого 1989 року. Залишила у смутку мужа Василя, синів Рассела, Юрія і Бена та четверо внуків.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Боровицька, секр.

АНТОН ЦАПАР, член УНС Відд. 42-го ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н.Дж., помер 30-го листопада 1988 року на 67-му році життя. Нар. 1921 року в Україні. Членом УНС став 1973 р. Залишив у смутку дружину Ірену, доньку Соню з родиною, доньку Марту (Кордуба) з родиною. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрея Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АННА ФЕДУСЬ, член УНС Відд. 128-го ім. Т. Шевченка в Кліфтон Гайтс, Па., померла 7-го січня 1989 року на 91-му році життя. Нар 1-го січня 1898 року в Польщі. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку Теодора Федуся. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Мерпл Твп., Па.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Горбовий, секр.

ІВАН ВУЙЦІК, член УНС Відд. 161-го ім. св. Василія в Ембридж, Па., помер 18-го травня 1989 р. на 77-му році життя. Нар. 20-го вересня 1911 року. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину, сина і доньку. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембридж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Гладьо, секр.

РОЗАЛІЯ КОЛАТ, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку, Н.Дж. померла на 87-му році життя. Нар. 21-го жовтня 1902 року в Польщі. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку дочку Анну Р. Гартлі і Гелен Шетлер і внуків Дови Елісон І Джан Р. Б. Похорон відбувся 2-го липня 1988 року на цвинтарі Ст. Ровз оф Ліма в Шорт Гіллс, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Л. Дереш, секр.

ДЖЕЙМС І. КУК, член УНС Відд. 305-го в Магоні Сити,Па. помер 10-го травня 1989 року на 66-му році життя. Нар. 8-го грудня 1922 року в Магоні Сити, Па. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку сестру К. М. Душицьку. Похорон відбувся 12-го травня 1989 року на цвинтарі Скай В'ю в Гомтави, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Гентош, секр.

АНАСТАЗІЯ МАНДЗІЙ, член УНС Відд. 8-го УНС і вдова по довголітньому секретареві тогож Відд. Т-ва „Подільська Січ" в Йонкерсі, Н.Й. померла 15-го травня 1989 року на 93-му році життя. Нар. 1896 року в Галичині, Україна. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку Стефанію й Івана Олійників, сестру Н. Сиротяк в Йонкерсі, брата і дві сестри в Україні. Похорон відбувся 18-го травня 1989 року на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Кульчицька, секр.

АННА РИЧАРД, член УНС Відд. 432-го ім. Т. Шевченка у Торонто, Онт. померла 19-го квітня 1989 року на 85-му році життя. Нар. 1904 року в селі Славні, Зборів, Україна. Членом УНС стала 1946 року. Залишила у смутку сина Михайла Ричарда, дочок Емілію Ендрюс і Ольгу Сохацьку з родинами. Похорон відбувся 22-го квітня 1989 року на Сектуарі Парк Семетері в Торонто, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Я. Зорич, секр.

ІВАН БАРИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 307-го ім. Митр. А. Шептицького в Бостоні, Масс. помер 4-го січня 1989 року на 79-му році життя. Нар. 1910 року в Базарі, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію, брата Петра; синів — Івана, Михайла, Казимира і Стефана; чотири невістки — Ольгу, Марію, Роджін, Люіз; доньки — Анну з мужем Іваном, Галину і 9 внуків та ближчу і дальшу родину в Америці і в Україні. Похорон відбувся 6-го січня 1989 року на цвинтарі св. Йосифа в Бостоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Ґалонжка, секр.

МАРІЯ АННА РУДА, член УНС Відд. 316-го „Укр. Сівіл Сентер" в Рочестері, Н.Й., померла 4-го квітня 1989 року на 46-му році життя. Нар. 1942 року в Рочестері, Н.Й. Членом УНС стала 1977 року. Залишила у смутку мужа Деррил і дочку Меген. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Говп у Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ПЯСЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й., помер 2-го червня 1988 року на 83-му році життя. Нар. 8-го липня 1904 року в селі Хоросно Старе, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку синів Олексія і Петра з родинами. Похорон відбувся 4-го червня 1988 року на цвинтарі св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Степан Чума, секр.

СТЕФАН МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 83-го Т-ва „Україна" у Вілліямставні, Н.Дж. помер 3-го грудня 1988 року на 74-му році життя. Нар. 4-го березня 1914 року в Польщі. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дружину Катерину, синів Івана і Стенлі і дочку Бронні Фішер. Похорон відбувся 7-го грудня 1988 року на цвинтарі Ґарден Санктуарі в Семінолі, Фла.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Аркотин, секр.

АННА ТОПОЛЬНИЦЬКА МІЛЛЕР, член УНС Відд. 484 ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Н.Й. померла 17-го травня 1989 року на 77-му році життя. Нар. 1911 року в Підволочиськах, Україна. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку дочку Ірину Рабій з мужем Богданом та дітьми Мироном та Христиною; дочку Наталку М'ягкий з мужем Зиновієм та дітьми Павлом і Степаном, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 20-го травня 1989 року на цвинтарі парафії св. Володимира Великого в Вайсборо, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Кроп, секр.